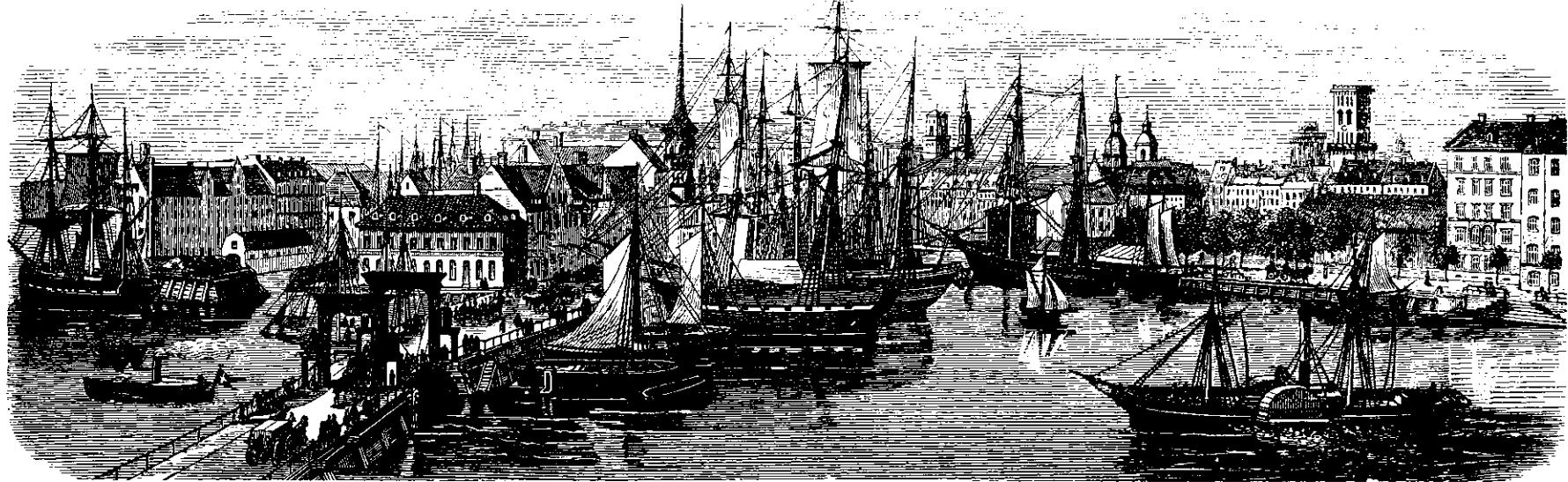

Illustreret Tidende.

Nr. 365.]

Adkommer hver Søndag.

→ Kjøbenhavn den 23. September 1866. ←

2 Aar. Quartal.

[7de Bind.

Indhold.

Ved H. K. H. Prinsesse Dagmars Afreise, af Fr. N. — Hellested i Stevns, af B. — Gengangaren paa Palægaard, af Carl Egelund. (Fortsat.) — „Nosen“ paa Rosenborg, af C. A. — Professor E. A. Scharling, af Eugen Ibsen. — Ballsvirerne som Odins Sendebud til Valvhallen, af H. Ørnb. — Ugens Politit. — Meddelelser af blandet Indhold. — Hds. Maj. Endronningens Asyl i Rigensgade. — Mindestørte i Horsens over faldne Krigere.

Ved H. K. H. Prinsesse Dagmars Afreise.

Nu styrner der en Seiler
Ad Øresundet ud,
Den bringer højen Beiser
Den viene danske Brud.

Au drager over Bosje
Den skjonne unge Mø,
Og tussiad ønsker folge
Fra Hjelands sagre Ø.

Saa drog fra sierne Havne
I Konging Holmers tid
Prinsessens skjonne Navne,
En Dronning ung og blid.
At hun for Danerfolket
I Sorg var hjælp og Trost,
Var Folkevisen folket
Med evig, kraftig Rost.

Hun havde lært derhjemme,
At hindre Folkets Nød,
At lytte til den Stemme,
Som fra den Arme led.
Da bort hun skulde drage
Fra Bohmerlandets Kyft,
Et Minde blev tilbage
I hele Folkets Bryst.

Au berer Snekkens alter
En Dagnar over So;
Den danske Konges Datter
Skal bort fra Hjemmets Ø.

Hellested i Stevns. Tegnet af G. Emil Libert.

Det fioleste Garderige
Et skædt i højtligt Skrud;
Dhi der i Land skal slige
Den unge Fyrstebud.

Sun kommer fra det lille,
Det sonderkunstede Land,
Sun kommer fra den lille,
Den venmodssunde Strand.
O, Gid hun kunde blive
Det lille Danmarks Folk!
Gid Saga engang skrive:
En Dagmar for sit Folk.

Fr. N.

Hellested i Stevns.

Danmark hviler som bekjendt paa Kridt. Mod Øst træder dette frem i tre store Partier: Saltholmen, Stevns Klint og Moens Klint; de to sidste hæve sig ved Strandbredden til en betydelig Høje, men strænget derpaa jævnt nedad mod Vest. Fra Hoierup Kirke, det østligste Punkt i Stevns, til Hellested Kirke, der omrent er det vestligste, er neppe to Mil. Her adskilles Stevns Herred fra Høje Herred ved en dyb Kloft, der gjennemrisles af Tryggevælde- eller Præm-Mælen, som kommer fra Moserne ved Smerup og Spellerup, og løber ud en halv Mil søndenfor Høje. Paa den anden Side hæver sig som en Møbelsætning til Stevns Klint den høje Høje Bakke, der imidlertid i geologisk Henseende er af en ganske anden Bestoffenhed, idet den udelukkende bestaaer af Koraller, tildeels af en betydelig Størrelse, medens Kridtet er sammenfat af mikrostopiske Skaller af uddøde Insulærer. I ældre Dage har Stevns været næsten fuldstændigt adstilt fra det øvrige Sjælland ved tvænde store Vandløb: den øverstevante Tryggevældea, og et mindre Vandløb, der omrent fra Smerup af løb ud forbi Bemmetofte. At denne Egn østere end andre af de tilgrændende er blevet besøgt af Fremmede, kan blandt Andet ses af tvænde mærkelige Oldtidsfund, som ere gjorte der i de senere Aar: det ene ved Hjællingø, det andet næsten ligeoversor ved Barpelev, hvorved blandt Andet fandtes flere af de hos os saa sjeldne Glassager, prydede med romerske Bogstaver.

Omrønt ved Midten af dette Alab ligger Hellested; det har, som Navnet antyder, i gamle Dage været et helligt Sted. Her har rimeligvis staet et Hovedtempel for Omegnen. Dersom vi tor slutte fra Navnene paa de omliggende Byer — Taarup o: Thors Corp, og Lorsie o: Thors Høje — har det vel været Thor, som her fortinsvist dyrkedes. Hans Helligdom har formodentlig staet paa en Høi ikke langt fra den nuværende By, der endnu bærer Navnet Elverhøi eller Ellehøie, og i hvis Nærhed for en Snæs Aar siden fandtes et massigt Vælte af Guld, som nu opbevares i det oldnordiske Museum. Det har aabenbart været besæt om Midten paa et Afsgudsbyllede, og da vi navnligen vide om Thor, at han var et Vælte, som han spændte fastere om sig, naar han vilde til at slæae, er det vel ikke aldeles urimeligt at antage, at det omtalte Vælte har været hans. Efterat Templet var ødelagt, vedblev Høien at kaldes den hellige Høi, hvilket i daglig Tale forvantesedes til Ellehøi og senere, da man sammenblandede de norske Elve med de danske Elle, til Elverhøi. Skjønt de gamle Suders Bolig var styrket i Grus, vedblev man dog kun med hemmelig Gysen at nærmre sig det Sted, hvor den havde staet. Narhundrede liggenem snege de tilbageblevne Afsgudsdyrkere sig til at offre der og antænde den hellige Høi. Naar den Reisende kom der forbi, fortalte han da, at han havde set Høien staac paa gloende Pele og de Underjordiske eller Ellefolket dandse derom. Saa stor var Strekk'en, at man neppe vovede at begive sig over Aaen ved Hellested ind i Stevns. Navnlig turde ingen jordist Konge overstride Ørterstelen. Ved Hellested var den eneste Overgang over Aaen og Adgang fra Tryggevælde District til Stevns. Hvo kender ikke fra Heibergs og Kuhlaus romantiske Digtning den her omhandlede „Elverhøi“, Karen's Huus, der ligger lige tot ved Broen, og Sagnene om Kong Christian IV, den første af alle danske Konger, der vovede at trodse Sagnet?

I den sidste Halvdel af det syttende Narhundrede var Peder Syv Sogneprest i Hellested. I denne sagurige Egn samlede han sine „Ordsprogs“ og „Kæmpewiser“. For en Deel Aar siden fandtes hans Billeder, malet paa Kobber, ved at opbryde en Steenbro i Præstegaarden; det hænger nu i Kirken, hvor han ogsaa Aar 1702 begravedes i et høvelvet Gravsted under Alteret.

Endnu leve Sagn og Kæmpewiser paa Folkes Læber i denne affides Deel af Landet. Endogsa i den allerseneste Tid har Svend Grundtvig fra Hellestedegnen erholdt ikke mindre end femten hidtil ukjendte Kæmpewiser.

Paa Prospectet ses Hellested By og Kirke, tagne fra Tryggevældesiden. Ellehøien selv er nu kun en lidet kjendelig

Højholning i Jordsmonnet, men sees ikke paa Billedet. Idem udseuer og sloser Alt; men Konsten og Prismen grüber det Svindende, især det efter den eiendommelige Skifte og indvier det til Udødelighed. Ellehøien ved Hellested ville forsvinde; men Heibergs og Kuhlaus „Elverhøi“ vil endnu længe leve paa Folkes Læber og i Folkes Minde. W.

Gjengangeren paa Palsgaard.

En Fortælling af Carit Etlat.

(Fortsat.)

Idet Jeanne Friis gik hen til Doren, hørtes en heftig Larm udenfor, som af nedfaldende Stene. I det Samme blev Doren stadt op, Capitain Jorgen viste sig i Aabningen. Jeanne drog hurtigt Hætten over sit Hoved og vilde gaae forbi ham. „Tillader J!“ sagde hun. Capitainen spørrede Udgangen.

„Tov et Vieblit!“ svarede han. „Jeg beder Eder.“

„Min Herre!“ udbrød hun med forandret Mæle, „J fornærmer mig. Lad mig gaae.“

„Det er hende! Det er hende!“ raaabte Jorgen Brahe jublende. „Jeg twivler ikke mere. Jeg ved, hvem der dolger sig under denne Forkledning. Jeg vil jo ikke fornerme Eder. Bliv ikke hænge. Af alle Mennester har J vist mindst at frygte af mig!“

„I antager mig for en Anden,“ sagde Jeanne.

„Det er umuligt,“ svarede Capitainen, med den fuldkomne Overbevisnings Kraft og Indberetning. „Naar man søger som jeg har sagt, nytter det ikke at dolge sig. Denne Skifte, denne blode Stemme, som jeg sulde gjenkjende blandt alle Andres, den Dust, som omgiver Eder, Alt figer mig, at jeg ikke tager fejl. — Tov blot et Vieblit! Visste J blot, hvordan jeg har langtes efter at finde Eder. Bliv ikke vred. Hvis vi vare mødtes under Livets fædvarlige Forhold, sulde jeg aldrig have voret at tale som nu, men i en Stund som denne, hvor Eders Dragt, Stedet, Omgivelserne vidne om, at J er ulykkelig, der maa Driftigheden finde Raade, der maa Ordnet faae Vinger.“

„Jeg kender Eder ikke,“ sagde hun. „Jeg har heller ikke de samme Grunde til at love som J; jeg beder Eder derfor endnu engang om Tilladelse til at gaae.“

„Har J da set ingen Tro til mig?“ sagde Jorgen Brahe bonligt. „I frygter mig. Ligger der da ikke Noget i min Rost som kan indgyde Eder Tillid? Noget som figer, at jeg umuligt kan bedrage?“

Jeanne tang et Vieblit, derpaa gav hun efter for en pludselig Bevægelse, slog Hætten tilbage, traadte Jorgen Brahe et Kridt nærmere og udbrød koldt og roligt: „Hvad vil J mig?“

Da Jorgen faae dette blege Ansigt, ophojet og ædelt i dets sorgmodige Udtryk, tog han sin Hat af Hovedet, strakte begge Arme imod hende og udbrød med en Stemme saa dæmpt, saa blod og sjælvende af Lykke: „Jeg vidste nok, at jeg tog ikke fejl, jeg vidste nok, at jeg til sidst maatte finde Eder.“

Denne milde Rost, ydmig og hylende, lod ikke til at gjøre ringeste Indtryk paa hende. „Hvorfor forfolger J mig saaledes?“ sagde hun. „Vi maae dog engang komme til Forklaring. Tal nu!“

„Jeg troede, J havde min hjælp nodig,“ sagde han. „Hvorfor skulde J Eder, naar J vidste at jeg var tilstede, jeg, der elsker Eder, som ingen Anden.“

„I elsker mig?“ gjenstog hun med en tydelig Betoning af Spot, og et Smil, som svarede dertil.

Capitainen lod sig ikke anfægte heraf. Han havde holdt Hænderne over Hatten, saae hende trofast ind i Øjnene og vedblev: „Jeg, som maaske aldrig vilde have faae Mod til at gjøre denne Tillæselse, hvis der ikke var kommen en Neds og Troeghelskund som denne.“

„Hvoraf ved J det?“ spurgte Jeanne Friis.

„Jeg faae Eder jo den Aften, J flygtede bort fra Palaiset med blege Kinder og Dine der fældede Taarer. Da tenkte jeg: nu er din Time kommen. For havde hun saamange Venner, saamange redebonne Ejendomme til sin hjælp, nu har hun maaske kun Dig tilbage. Saa kom jeg.“

„Men J kender mig jo ikke.“

„Sis ikke det, jeg kender Eder længe før jeg faae Eder, og da vi mødtes første Gang, var det som om en Drom var blevet Sandhed. Jeg ved det nok, J havde vist ingen Anelse om, at der levede en Mand, som kun drog sit Liv fra Eder, en Lykke og en Begeistring, o! først nu forstaer jeg den ret, ved at være Eder saa nær. Men det begræber J dog vist, at denne Hølelse maatte være dyb og megtig, siden den var ifstand til at leve af saa lidt.“

„Det synes næsten saa,“ sagde Jeanne.

„Jeg har aldrig kændt sunderligt til Ungdommens Glede,“ vedblev Jorgen Brahe med en Stemme, hvilken Indberetning efterhaanden tiltalte hende mere end hun vovede at tilstaae sig selv. „Jeg har heller aldrig kændt til Fortrolighed, til Venstabet, jeg levede for Arbeidet, for Pligten, for Hæderen, jeg tenkte paa Eder, jeg vidste, at vi dog maatte mo-

des til sidst, det var mit Hjertes Forventning, dets Lykke. O! I maa ikke smile, ikke twile om det jeg figer, heller ikke anstreng det for Driftighed, hvad der kun er Beundring. Nu har jeg faaeet Mod til at tale, da Ulykken synes at have bragt os nærmere. J er den Eneste, jeg har holdt af i Verden.“

„J træster for mig og kender mig dog ikke, J tilbyder mig hjælp og vred ikke om jeg behøver den. Det har J dog glemt i alt Dette. Hvis nu en Anden allerede havde talt det samme Sprog til mig, som J?“

„En Anden,“ gjenstog Jorgen Brahe og rystede frimodigt paa Hovedet. „Det er umuligt. Ikke sandt?“

Jeanne smilte. „J paastaar det med saamegen Bestemthed,“ sagde hun, „at jeg næsten ikke tor modsig Eder.“

„O, J spotter mig, det forstaar jeg nok, men hvis der gaves en saadan Anden, hvor var han da den Aften, J forsgede? Hvorfor lod han Eder grede? Hvor var han igaar, da J flygtede? Hvorfor er han ikke ved Eders Side iasten? Der gives ingen Anden! Men jeg ved det,“ tilfoede han med et sorgmodigt Smil, „derfor kommer jeg Eder ikke nærmere, jeg er en Fremmed, som J nylig sagde, mine Ord vælte intet Minde, ingen Grindring. Jeg har opsoget Eder, uden at J forlangte det, udtaalt hvad Forinden ikke gav mig nogen Ret til; men hvis jeg nu alligevel vovede at paakalde Fortiden til Gunst for mig, vilde da ikke denne fortørnede Pande sende sig under Kvindens Grindring? — J kender dog lidt til mig?“

„Troer J?“

„En Aften i Winter kom J tilbage fra et Bal,“ vedblev han, næsten højsende, „J gik hen til Winduet. Mænden stod en Mand, indspækket i en Kappe, taus, lyttende, spændende som han pleiede, han havde set Eder tage bort, han faae Eder vende tilbage igjen. Winduet stod aabent. Et Ord, en Bon trængte op til Eder, Blomsterne J holdt i haanden blæste Winden ned for mine Hodder. Her ere de, jeg har glemt dem siden.“ Medens Jorgen sagde dette, tog han nogle smaa, visne Blomster op af sin Brevtafla og viste dem til Jeanne. „J har vist glemt den Aften?“ tilfoede han.

Jeanne nelede med sit Svar. „Jeg ved det ikke,“ yttrede han lidt efter. „Hvorfor antager J forresten, at min Hukommelse skulde vere ringere end Eders?“

„Særdi J sikret ikke har den samme Marsag til at husse, som jeg,“ svarede Jorgen. „J Alt, hvad jeg her har sagt, ligger der heller ikke den mindste Fortjeneste for mig. J skulde blot vide, at J kunde have Tillid til mig.“

„Og dernæst?“

Jorgen havde sit Hoved ved dette Spørgsmål, han syntes at blive større, idet han svarede: „Dernæst skal J række mig Eders hvide Haand og sige: Soldat! jeg stoler paa Dig. Din Slægt pleier ikke at stuppe. Kom og hjælp mig!“

Da Jorgen havde sagt dette, traadte Jeanne Friis ham et Kridt nærmere, hendes Dine strælede, hun rakte ham Haanden og udbrød:

„Soldat! Jeg stoler paa Dig. Kom og hjælp mig!“

Jorgen greb denne Haand, boede sig ned og kyssede den. Derpaa udbrød han med en Stemme, som sjælvvede af Begeistring: „Forlang nu hvad J vil. J kan stole paa, at det stal blive udfort.“

„Ja stal J kun paa ham, saa er J nu vel faren,“ sagde Skolemesteren, som imidlertid havde siddet henne ved Torden med begge Hænder under Hagen og lyttet efter Samtalens.

„Hjem taler her?“ spurgte Jorgen Brahe.

„Jeg gaaer i Caution for Capitainen,“ vedblev Jessing spottende. „Det er slet ikke Jer han vil tillive, men blot den gamle Mand, som folger med Jer. Nede i Krostedet sidder Rentemester Gabel, som er stikket ud paa Dagt efter Jer. Capitainen lovede at hjælpe ham, at gjennemstøve Ruinen heroppe, at føge til han fandt Jer. Jo, jeg hørte det Allsammen. Winduet stod aabent og jeg stod udenfor og luredes. J kan trygt stole paa Capitainen.“

„O, min Gud!“ udbrød Jeanne, „men det er jo affyldt. Det var Eders Hensigt at forraade os.“

„Jeg forraade — jeg!“ gjenstog Jorgen Brahe med et Udtryk, som syntes at maatte gjøre enhver videre Neglæs overflodig. „Jeg forstaar ikke, hvad J mener.“

„Spar kun disse Udslugter!“ svarede Jeanne, medens hendes Stemme antog en stedse stigende Hæftighed. „Jeg troer Eder ikke mere. Det er altsaa derfor, J er kommen! — Ja vist! jeg har set Eder før, jeg har hørt Eder omtale som et trofast Hjerte, en modig Soldat, hvorfor skal jeg dolge det? Nu maa J gjerne vide Alt. Den Nat jeg flygtede til min Hader sogte mit sidste Blik og min sidste Tanke Eder, og jeg spurgte mig selv: hvorfor seer jeg ham ikke nu, som alidt før, han, som tang og som jeg dog sad godt forstod? Nu kommer J igen i Natten, i Mørket, fordi J frygter for at vise Dagen Eders Nasyn. Hvor jeg beundrer Eder, Beiler! der hyller Kjærlighed til Den, J vil bedrage, Soldat! der lyver med et aabent Blik og en stamless Pande!“

„Men for Guds Skyld! saa ti dog med dette Sprog,“ sagde Jorgen Brahe og vred fortvilet sine Hænder. „Hvad har jeg gjort? Hvad anslager J mig for? Hvem er J da, hvem er Eders Hader? Jeg kender ham jo ikke.“

"Hvorfør tover I?" spurgte Jeanne med en isnende Kulde, "Hvormeget har I føgt os for? Lad mig vide, hvor højt I tagerer Eders Ejendom. Hvor har I Eders Kammerater?"

"Her er Een af dem," sagde en blid og rolig Stemme i den aabne Dør, og Rentemester Gabel traadte ind i Kjælderen.

Solemesteren sad med begge Albuer paa Londen og stottede Hovedet i Hænderne. Da han saae Rentemesteren, trak han Dienbrynen op i Panden og udbredt med et spottende Emil:

"Er der flere endnu, saa vær saa god og spadseet indenfor. Her er Plads nok."

"En til," sagde Gabel og vinkede ud ad Doren, hvorefter Kromanden traadte ind, vobnet med en lang hæk. "Jeg har sendt Bud efter nogle Dragoner fra Horsens og venter dem hvert Djeblik, men nu troer jeg ikke vi have dem nodig," tilsoiede Gabel.

"Død og Pine!" sagde Jessing, "er der ogsaa Dragoner ivente? Jeg tankte nok vi vilde faae Bygter paa den Seil-tour. Lad os faa pitre lidt op i Lampen, siden den skal lyse for Saamange." Med disse Ord drog han Bogen bedre frem af Olien, men saa ubehændigt, at Lampen slukkedes og Kjælderen var indhyllet i et fuldstændigt Mørke. "Aa! Det var Skade, at den tosøde Lampe gik ud," sagde Solemesteren. "Hvordan skal Dragonerne nu finde Vej hermede?"

"Jeg har min Årtonde i Lommen," sagde Rentemesteren.

"Men Ulykken er, at jeg kom til at vælte Lampen og spilde Olien."

"Kromanden har to Lys med sig," sagde Gabel.

"Det er saa rare, at være betænkt paa Alt," sagde Jessing.

Gabel slog Ald og tændte Kromandens Lys; da han saae sig om, var Jeanne forsvundet. "Hvor blev den fremmede af?" spurgte han.

"Ja, hvem ved det?" sagde Solemesteren. "Nuinen her er ligesom en Røtterede fuld af Smuthusler og Krinckløg, nogle gaae mod Øst, andre mod Vest, men nogle gaae lige luft ad Hælvede til. Paa een af de Veie maa I soge hende."

Jørgen Brahe havde været en taus Tilstuer af dette sidste Oprind. Han stod fortapt i en dyb Smerte og lod ikke til at betymre sig om, hvad de Andre toge sig for.

"Nu os Jo!" sagde Gabel, idet han traadte hen til ham og lagde sin Haand paa hans Arm.

"Ja, nu os Jo!" gjetog Jørgen Brahe med rynket Pand.

"Mig skifter Kongelig Majestæt hertil for at give Landsdommer Herr Sevel Friis, der efterat Herr Corfitz Ulfeld er falden i Unaade et flygtet fra Grevens Godser paa Møen, for de bleve beslaglagte, og har taget med sig en Sum i Guld og gode Papirer af henved 30,000 Rigsdaler. Jeg har fulgt ham igjennem Sjælland, hvoru til han begav sig for han vidste, at Greven var rommet ud af Landet, fra Sjælland til Hven og herover til Bygholm, det er han og hans Datter, som gjemme sig her i denne Ruin. Hvor ere de blevne af?"

"Hvad angaaer Eders Flygninge mig?" spurgte Jørgen Brahe. "Her er kun en Mand tilbage, som spørger Jer, hvad har I gjort med min Øre, Rentemester Gabel, idet I listigt lakkede mig til at blive et Nedstaf for Eders Planer?"

"Jeg forstaaer ikke ret, hvad I mener," sagde Gabel.

"Ingen nye Konstgreb!" sagde Capitainen. "I vidste saare vel, at Den jeg sagte var i Slægt med Eders Flygning, Landsdommeren."

"Nei!" sagde Gabel, "jeg vidste det ikke, men jeg for-mødede det."

"Og derfor lakkede I mig herover?"

"Lad os tale os tilrette med det Gode, Capitain Brahe. Det kan ikke være Eders Hensigt at fremmere mig, dertil hænder I mig vist for noie."

"Dat Der i Korthed."

"Det jeg har at sige er ogsaa snart fortalt. Vor Maal var tilfældigt det Samme; I ved, jeg har Tillsid til Eders Klogt, jeg lod Eder handle. I sagte en Kvinde, jeg en Mand. Mig sendte min Herre Konge herover, jeg ved ikke hvem der sendte Eder."

Jørgen Brahe stod lidt i Taushed, for han svarede: "I kan takke Eders Gud, Herr Rentemester, fordi I er en gammel Mand, og fordi I kun bærer denne Sabel der til Stads og ikke til Brug. Kan man vinde Hæder og Øre paa den Vej, I gaaer, saa for mig gjerne, mine Laubør groe paa et andet Tre. Gaa Eders Vej, jeg gider ikke haft mere med Der at gjøre!"

"Jo, lidt endnu, Capitain Brahe," sagde Rentemesteren ganske fredommeligt. "Lidt endnu! Saadan stiller vi ikke."

"Gaa Dres Vej, siger jeg. I glemmer vist, at jeg har mit Frihedsbrev i Lommen."

"Nei!" sagde Gabel smilende. "En Rentemesters første Dyd er at have en god Hukommelse. Eders Frihedsbrev er udstedt for en Maaned siden og udlobet iastes. I maa derfor adlyde."

"Adlyde Eder?" gjetog Jørgen Brahe, med en ubeskrivelig Spot.

"Nei!" svarede Rentemesteren, "ikke mig, men hans Majestæt Kongen. Behag at høre."

Med disse Ord tog Gabel et Papir op af sin Brystlomme og læste: "Eftersom vor Rentemester Gabel er udskiftet af os i Rigens Auliggender, dens Vel at forfremme, saa skyldes ham Hørighed og Lydighed af hver den Landets Mand, han agter sig til om hjælp bøgerendes. Og hvis Nogen denne Befaling er overhorig — Ja, Nesten kan vi vist gjerne springe over," tilsoiede Gabel. "I er for brav en Soldat, til ikke at ville adlyde."

Jørgen Brahe hadde trodsigt holdt Armmene over Brystet, han lod dem synke ned, medens Gabel læste Brevet. Da han tæng, udbredt Jørgen sorgholdt og nedslæct: "Rentemester! I er en frygtelig Djæle!"

"Jeg gjor min Pligt," svarede Gabel, med samme rolige Alvor som hidtil, "vil I folgte Eders?"

"Pligt og altid Pligt!" gjentog Jørgen. "Jeg har tænkt paa Pligten til mit Haar begynder at blive graat, skal jeg da aldrig have Lov til ogsaa at tænke paa min Lykke? Hvad har I ifjude? Ingen Udflugter! Hvad vil gjøre, hvis I fanget denne Mand?"

"Jeg vil bringe ham til Horsens, med al den Agtelse, som tilhører Ulykken."

"Hele hans Brode bestaaer jo i at han blev sin Ven tro, da alle Andre svigtede ham."

"Det maa Kongelig Majestæt bedomme," sagde Gabel.

"Og hende, hans unge, ulykkelige Datter?"

"Om hende staar der Intet i min Ordre. Behovet jeg virkelig at sige Eder, at jeg vil gjøre Alt hvad jeg kan, for at fare med Lempe," tilsoiede han dæmpet.

"Men hvortil behøver I saa min Hjælp?" spurgte Jørgen. "Vil I have, at jeg skal bære mig ad som alle Andre: holde af hende i Lykken, forraade hende i Noden? Begriber I ikke, at mit Bis og min Øre — det er hende?"

"Eders Liv tilhører Kongen, Landet," sagde Gabel. "I har sat det for ofte paa Spil til ikke at vide, for hvem det står. Vil I lyde den Ordre, jeg har vist Eder, Ja eller Nei?"

"Besal over mig," sagde Jørgen Brahe. "Men imorgen skal I staar til Ansvar for, hvad I saaer mig til at gjøre i Nat." (Etunes.)

Rosen" paa Rosenborg.

Vi have allerede tidligere lejlighedsvis i dette Blad ved Beskrivelsen af enkelte historiske Gjenstande paa Rosenborg gjort opmærksom paa, at der i de senere Aar, navnlig under den nuværende Directeur for den chronologiske Samling, Statsraad Worsaae, er gjort Mægtig saavel for at frede om selve dette Christian IV.s herlige Mindestmerke, som for at det maa komme til at danne en værdig Ramme om de mange historiske Minder og Konstgjenstande, som Slotet huser indenfor sine Mure. Man har ved alle disse Beskrivelser altid haft et dobbelt Maal for Øie: deels nemlig, hvor der i Bygningen fandtes noget konstnerisk Giendommeligt, at iftandsette og vedligeholde dette saaledes, at den oprindelige Stil saavidt muligt stod Ret og Hyldest, og deels, hvor intet Giendommeligt forestandes, hvor der f. Ex. blot var et Rum, ved hvilket Kalken og Perlefarven var det eneste Charakteristiske, da at indrette og udnytte det saaledes, at det nogenlunde kunde svare til den Tid, hvilket historiske Minder skal opbevares i det. Vi skulle til nærmere Fortælling til-lade os at opfordre vores ærede spadserende Københavnske Medborgere til engang ved Lejlighed at tage Bygningens Øvre i Diesyn. De ville da see, at man just for Tiden har en storartet Restaurering for, idet man nu for Alvor begynder paa at befrie de udvendige Mure for den dem paaklænede Skal, der med Rette altid har været enhver Kjæder en Torn i Diet, og at bringe Christian IV.s gode gamle Muursteen frem for Dagens Øys. Ved samme Lejlighed skulle vi bede de ærede Interesserede at have det mellemste Taarn paa Slottets Østsida i behagelig Grindring. Ved at sammenligne dette Taarns nye Binduer, der ere en Efterligning af dem, som i Christian IV.s Tid fandtes overalt i Slottet, med dettes øvrige Binduer paa deres nuværende Standpunkt, vilde de nemlig uden Commentar kunne satte, hvad vor Tid skylder den ædle Bygherres Manes og Hvormeget der endnu saaer tilbage at gjøre, for der bliver raadet Bod paa elhvert Spor af smuglede Tiders Vandalsme.

Men vi skulle — ligedeles til nærmere Fortælling — idag tillade os at føre de ærede Læsere af "Illustreret Tidende" ind i Slottet — igjennem Steengangen med det smukke, myn istandsatte Stukkaturloft og de mange interessante historiske Portraiter opad Bindeltrappen — og saa bede dem at standse i Mellemetagens første Værelse: Rosen.

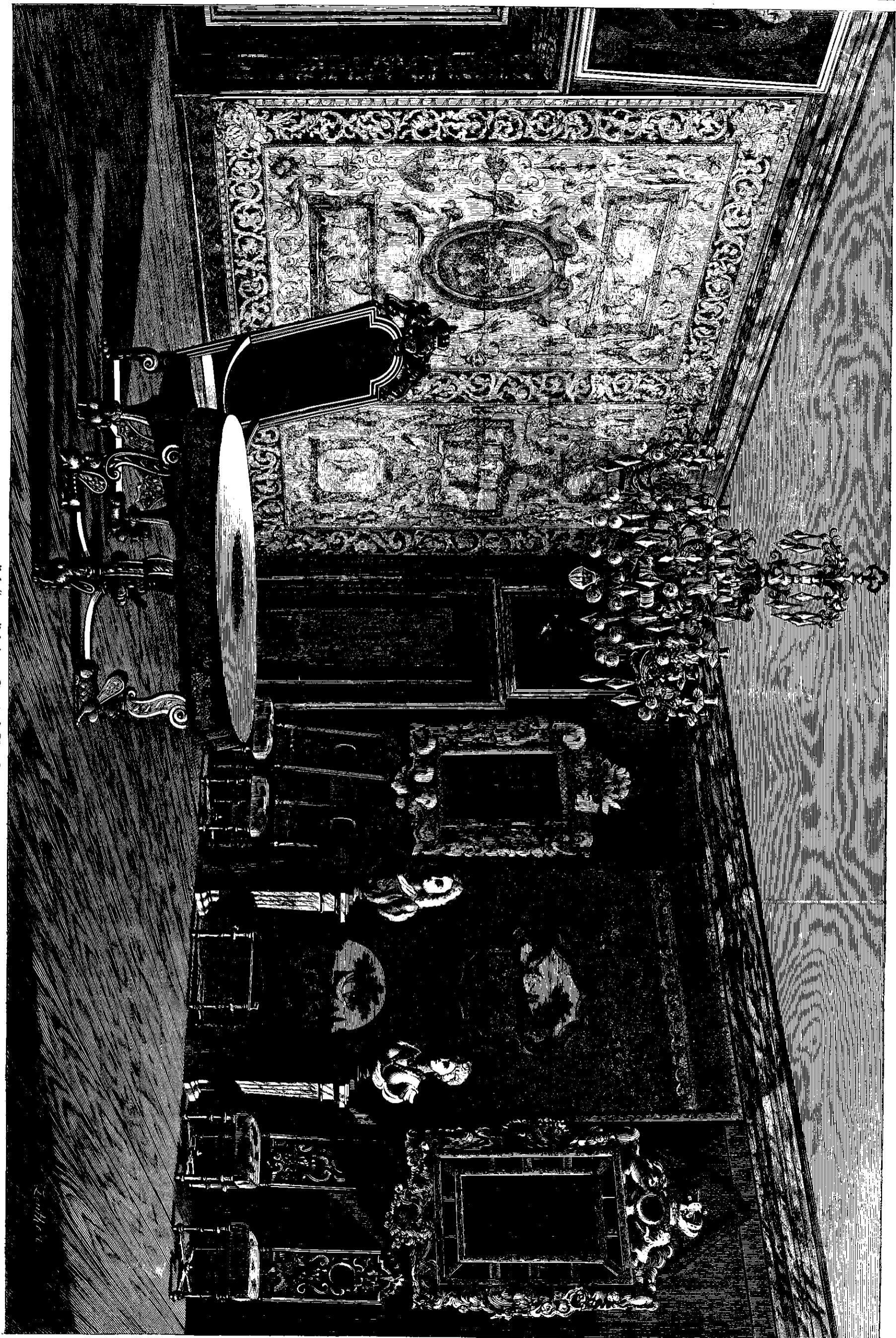
Widre Besøgende ville mindes, hvor ubehageligt de følte sig overrasket, idet de traadte ind i Mellemstofverket paa Rosenborg Slot. Efter at have vandret igjennem Etuetagens Værelser, der hører for sig i sin Udsmykning og hele Indretning afspejler en bestemt charakteristisk Periode, Tiden under de tre Konger Christian IV., Frederik III. og Christian V.,

kom man buns ind i en stor Sal med hvidt glat Loft og mørkt farvede Vegge, sparsomt behængte med Malerier. Denne Sal harde af gamle Tiders Glæds beparet Navnet "Rosen", men var forørigt i enhver Henseende kun et sorgeligt Billede paa Tiders Omstændelighed; elhvert Spor af dens oprindelige Udsmykning var forsvundet, og i Tiders Lob var den endogsaa blevet vanhelligt i den Grad, at den i et Tidrum af omtrent fyrtrettyve Aar afgav Locale til — Tal-lotteriets aarlige Trækninger! Dette store Rum, igjennem hvilket man skulle, for at nære til Frederik IV.s Tid, der paa Rosenborg repræsenteres ved den nordlige Endesal i første Etage og den herlige Ridderhal i overste Stockwerk, dannede saaledes en smaglos og grol Modstætning saavel til disse to Sale, som til Christian V.s smukke Sal i den sydlige Ende af Etuetagen, hvorfra man sidst kom, og det blev derfor Øp-gaven at forandre Værelset saaledes, at det funde komme til at danne et passende Bindelde imellem Slottets forskellige Dele. Deels for at staffe Plads til Sager fra senere Kongers Tid og deels for at tilvelebringe et bedre Rumforhold, blev et Bag taget fra det store Rum og lagt til et Værelse, som for Tiden indeholder Sager fra Kongerne Christian VII.s og Frederik VI.s Tid. Herved opnaaedes da tilsige, at der blev bragt Lys ind i den forhen mørke Gang, som fører ind til Endesalen, hvilket navnlig kom til god Nutte ved den store Forsegelse af historiske Portraiter, der tilfaldt den chronologiske Samling, efter at være blevne reddede fra Frederiksborgs Brand. Saaledes indstænket blev Salen udsmykket med Meubler, Portraiter og Tapeter fra Kongerne Christian V.s og Frederik IV.s Tid, og danner paa den Maade nu et Slags Overgangsled, der væsentlig bidrager til paa dette Punkt at anfælliggøre Tanken og Planen i den chronologiske Samling: i historisk Rækkefølge, saavidt det lader sig gjøre, at give en saavel national- som kulturhistorisk Uppsingel af Tiden for de oldnordiske Kongers Regjering, navnlig fra det Tidspunkt af, hvor det oldnordiske Museum stander, altsaa nærmest fra Christian IV. og ned igjennem Souverainitetsperioden.

Idet vi nu bede Læserne at tæste et Blik paa den i Bladet meddelede smukke Tegning af Rosen, som den nu er, skulle vi ledsgage den med følgende orienterende Bemærkninger.

Der er nu først Tapeterne, hvormed de tre Vegge ere smykede. Disse, der indtil Statsraad Worsaaes Ansetelse saa at sige laae gjente og glente paa Pulterkamre blandt mange andre henlagte Sager, ere af en overordentlig Skønhed og funne, uden Fare for at maatte træde i Skygge, stilles sammen med de sjonneste Tapeter fra Begyndelsen af forrige Aarhundrede, i hvilkenom helst europæisk Samling eller Borg de end findes. Efter al Sandsynlighed står de sig fra Kong Frederik IV.s Tid, navnlig fra den bekjendte italienske Reise, han foretog sig Aar 1708—9. Paa den Tid var Florenz Sædet for en stor Bindstibbelighed og Konst, og navnlig havde Værløksten i denne Stad sin frødigste Guldsalder. Det er da rimeligt, at de ere hjemsendte herfra tillsigemed de mange andre Konst- og Handværksgjenstande, som Frederik IV. indkjøbte under sit Ophold der i Koraaret 1709. Saaledes fandt man gjætte videre: af Kong Frederik IV. var de vel bestemte til at prydte et eller andet Pragt værelse paa det gamle Københavns Slot, hvis Restaurering og mere tidsvarende Udsmykning forestod og, som befjndt, udførtes henimod Slutningen af Kongens Negjeringstid. Her fik de imidlertid i saa Hald ikke Lov til at blive sidende længe — Københavns Slot blev nedbrudt for at give Plads til det pragtsfulde Christiansborg, og Tapeterne vandrede til Hirschholms Slot, der i denne Tid vognede op af Mosen, for at tilfredsstille Dronning Sofia Magdalenas Pragtbygge og Ødelshed. Her blev de nu, indtil de ved Slottets Nedrivelse i Aar 1812 bragtes til Rosenborg, hvor de siden henlaae upaaagtede. De tre af disse Tapeter, de paa Hovedvejen og den venstre Sidevej, ere af Silke; Bundens er bleget med paaslyede og indvævede Felter og Borde, forestillende de herligste Malerier, Efterligninger af Raphaels og andre Mesters Billeder, alle nærmest af mythologisk Indhold, saasom Psychemynthen, legende Amoriner, Galathea osv. Værel-, Maler- og Broderkonferten have her forenet sig om at give Skønheden Liv, og dette er lykkes i en saadan Grad, at de med Rette vække enhver Kjæders udelte Beundring. Tapeter paa den høje Sidevej er af Guldbrokade, hvorpaa der findes to runde Felter, omgivne af Lovvej, Blomster, fugle m. m., samt en smuk Bord, der er prydet med et Slags estergjorte Perler. Felterne, der her, ligesom det øvrige Arbeide, bestaaer af Silkebroderi, fremstillede sig selv i en markeligt Grad, og bevares nu her som noget af det Skønneste, der er blevet tilbage af hin Tids italienske Konstfrembringelser.

Vende vi os til Meublementet, da møder vort Øie først den pregtige Lysekone, der hænger midt under Loftet. Den er af sieben Bjergkystal, sammenholdt af Grene og Blade af udskært Tern. Denne Gjenstand, der, paa Grund af Slipningen og Ternarbejdet, er af et sjeldent Virk og af Antikvitetshandlere stattes til en for os Andre noget nærmilende Pris, skal efter Traditionen være en Gave fra Ludvig XIV. til Christian V. og staar i Forbindelse med de bestrebelser, der, understøttede af Griffenfeld, gjordes fra

"Rosen" på Rosenborg. tegnet af Chr. Beuthen.

Frankrigs Side for at forebygge Udbuddet af den franske Krig. Den har altsaa Betydning ikke blot som verdifuld Konstgenstand men ogsaa som et interessant politisk Mindesmærke.

Under Lysekronen staar et Bord med tilhørende Venstol, der ifølge Mærker paa Stolen strive sig fra den 11te October 1715. (Frederik IV.s Fødselsdag) og siden ere blevne benyttede af Kongerne, naar de aabnede Høfesteret og præsiderede iblandt de forsamlede Dommere. Begge Tele ere beklædte med Solv, dog med Undtagelse af Bordpladen, Stolesædet og Rygstødet, der ere prydede med rødt Guld med Guldbroderi; dette Sidste har imidlertid paa Grund af Slid og Stov forlængst tabt det Meste af sin tidligere Glans. Bordtæppets Broderi viser os Bordets Bestemmelse: en udstrakt Haand holder Retfærdighedens Vægtstaaal, hvorover der læses: suum cuique tribuo og derover læses efter Kongens Valgspræg: Dominus mihi adjutor. Paa Stoleryggens Bagside seer man i Broderi den norske Rose med den krumme Øje.

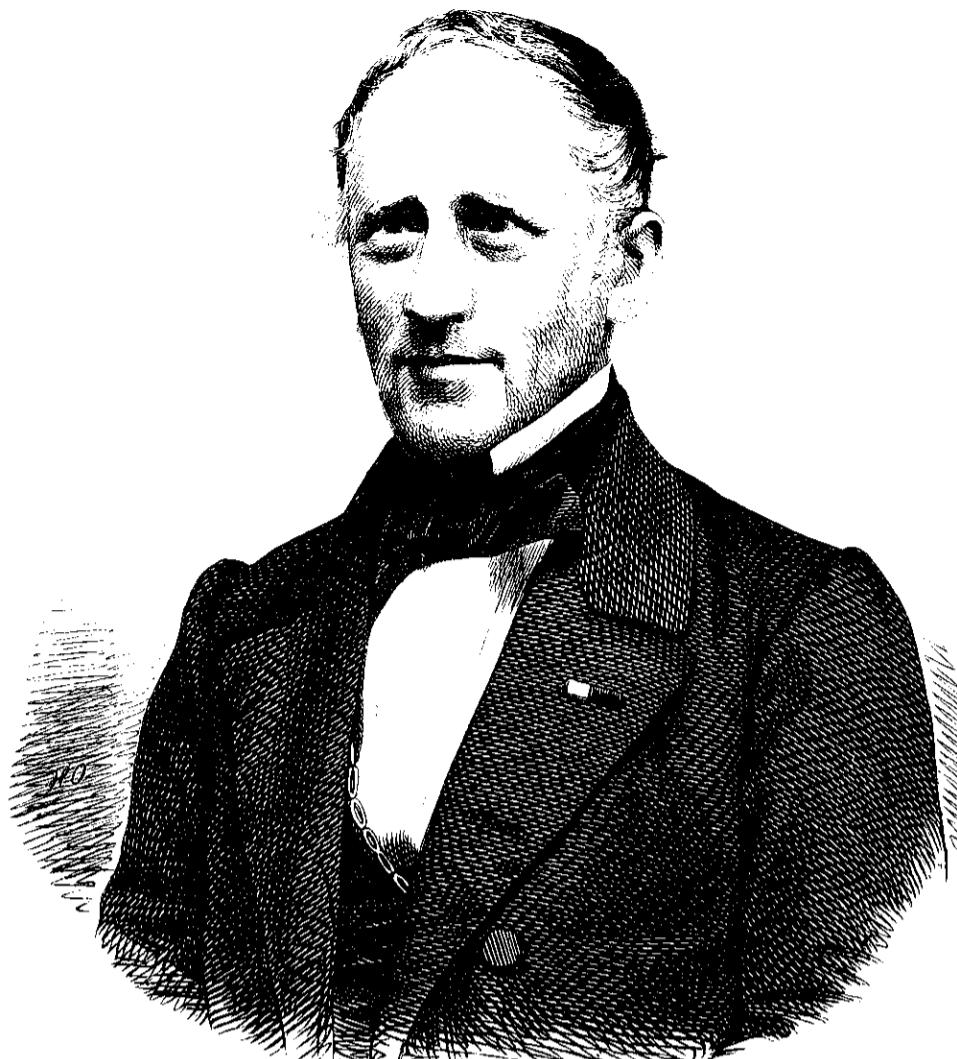
Næsten alle de øvrige Gjenstande, Portraiter, Buste, Speile, Stole osv. ere reddede fra Frederiksborgs Brund. Af Meublerne skulle vi særlig fremhæve et stort velvedeligholdt Skab med rig Mosaikindlægning, et særdeles prægtfuldt venetianskt Spil, samt de smukke udstaarne Stole med Guldlæders Bætrek. Speilet striver sig fra Kong Frederik IV.s, Stolene fra Kong Christian V.s Tid. De to Marmorbuster forestille Kong Frederik IV. og hans første Dronning Louise, og Portraiterne paa

Bæggene vise os Christian V. og hans Dronning Charlotte Amalie, Frederik IV., Prinds Jørgen og Dronning Ulrikke Eleonore, Christian V.s Godstende, foruden fl. M. Af alle Portraiterne er Frederik IV.s, der er malet af den berømte franske Hofmaler Rigaud og viser os Kongen i en ung Alder, det største Konstværk. C. A.

Professor E. A. Scharling.

Horchhammers mangeaarige Ven og Helle ved Universitetet og polyteknisk Læreanstalt, Chemikeren Edvard August Scharling, døde Tirsdag aften den 11te September. Han overlevede Horchhammer omkring kun et År, og Tiden har saaledes etter formindsket Kredien af de faa Mænd, der havde staat den Ørsted-Reinhardt-Schouffé Periode i Videnskaben nær, og endnu forplantede Traditionen blandt de Yngre.

Og for Scharlings Bedkommende skal det først og fremmest siges, at han ved sit nære Forhold til Hans Christian Ørsted havde ligesom inddracket af dennes ualmindelige Humanitet i Dommen over og Forholdet til andre Personer, og at ogsaa den store Velighed og Samvittighedsfuldhed, hvor med Ørsted repræsenterede sin Videnslab, var gaaet i Uro til Scharling. Ingenfinde og ingen Steder gif han, ligesaadigt som Ørsted, paa Accord med Sandheden. Han har dersor i sine videnskabelige chemiske Arbeider bevaret Beises store Æg for en ualmindelig Kleenlighed, Noiagtighed og Orden, og ethvert Arbeide, der fører Scharlings Navn, har i det ogsaa

Professor Edvard August Scharling.

Valkyrierne som Odins Sendebud til Valpladsen. Maleri af H. Olrik. (See vort Nr. 345.)

en Borgen for sin store Paasidelighed. Den samme Grund-
anstuelte gjorde sig ogsaa gældende i hans personlige Frem-
træden, og han kunde paa sit Skjold med Rette have indstillet
det Mørke: Uret for Ingen. Aldrig har han fordret af sine
Undergivne Andet, end hvad han vilde fordret af sig selv og
gangstiftet ogsaa selv præsteret, omend han fordrede det
udfort noigst og paalideligt. Og hans talige Disciple
ville vidne, at han kom dem imode med den største Humanitet,
at han med Bevillie kunde gaae ind paa og discutere deres
Ansuelser, selv om de afveg fra hans egne, og at han med
en sjælens Deeltagelse fulgte de Enkelte, der begyndte at fore-
tage selvstændige videnstabelige Arbeider. Den Redebonhed og
Forekommenskab, hvormed han da stillede Laboratoriets Mate-
riale til Disposition, hvormed han da lod anstaffe nye Mate-
rialier eller Apparater, vil ikke blive glemt. Han kunde være
ængstelig for at give sine Underordnede Loftet, men man kunde
være sikker paa, at han holdt Mere end han havde lovet; han
kunde gaae hele Dage og gruble over, hvorledes han skulle kunne
hjælpe dem, som forholdene og hans Stilling havde sat ham
til Væge for, og de yngre Studerende have i ham tabt en
velvillig og hensynsfuld Overordnet, foruden at de i ham ogsaa
have tabt den omhyggelige Lærer. Og for i den Retning at
hjælpe den Land, der prægede Scharlings Personlighed, be-
hovede man blot en enkelt Gang at have hørt ham gaae om-
kring i sit Laboratorium, veilede de unge, og man vilde
strax være blevet overtydet om den gode Billie, hvormed han
kom dem imode, om hans store Samvittighedsfuldhed og Ivær-
eister at sætte sig ind i deres Tankegang. Hans utrettelige
Hensynsfuldhed for at Alt skulle være forsaaet og bære de
størst mulige Frugter, kunde undersiden i hans Fordrag øjne
ham tung, men paa god Billie stortede det aldrig. Det be-
hoveder neppe at nævnes, at Scharling isølge hele sin Person-
lighed var hjælpsom i sin Familie og en behagelig Vert. Der
var, selv i hans Sygdom, ja maatte især under denne, en
forunderlig, næsten barnlig Frisheit over ham, som maatte
tiltale Enhver, og der var noget eindommeligt Lyk og Klart
i hans Smil, som Ingen, der engang havde seet det, let
kunde glemme. Men med den imodkommende Hjertelighed,
man altid fandt hos ham, forbundt han en Einheit og Tænkeske,
som nu snart synes at tilhøre en sounden Tid, en alsdig Inter-
esse af den Art, om hvilken det er sagt: ut humani a me
alienum. I første Stalle af hans Interesser stod dog den
Bidenstab, hvis Far han som Professor ved Københavns
Universitet var sat til at varetage, med varm Ivær fulgte
han alle dens Fremstridt i dens mindste Detailer, og endnu
lige til sin Død læste Scharling med den største Samvittig-
hedsfuldhed overordentlig Meget i de forskelligste Retninger
den vedkommende.

Eduard August Scharling er født den 1ste Marts 1807 i København, hvor hans Fader, Institutbestyrer Scharling, underviste ham og derpaa sat ham anbragt i Lære paa Waisenhausapotheket. Her mindes han endnu som den ivrige, pligtopsyldende Dreng, og at han virkelig i den Tid allerede
som gangstiftet ung har sat hele sin Tanke i Pant paa at han
vilde oplyse, hvad der paalaa ham, derom vidner, at han
endnu i langt senere Åar undertiden kunde fortælle, at han
havde drømt, hvorledes han endnu var paa Apotheket og var
vaagnet i en redsom Forfærdelse, fordi han syntes han ikke
funde vaagne, sjældt han tydeligt havde hørt Natklokkens Klokke.
Da hans Lærestid var udloven, tog han 1828 pharmaceu-
tist Examens med enstemmig bedste Charakter, hvorefter
han først fastede sig paa Chemi og delteeg i de chemiske
Øvelser under Beise, efter hvis Aftabning han 1829, da den
polytechniske Læreanstalt oprettedes, blev Amanuensis hos H.
C. Ørsted. Fra den Tid altsaa stammer hans noie Forhold
til Ørsted, der strax med sin sædvanlige Imodekommen-
tig sig af sin unge Undergivne. Scharling fortsatte nu
 sine Studier paa Læreanstalten, men efter Ørsted's indtræn-
gende Raad og Opfordring undertastede han sig den poly-
techniske Examens først efter det andet Cursus 1834, hvoriom
han allerede 1832 vandt den i det Kongelige Bidenstabernes
Selbstab udsatte Thottstæle Præmie over Klinten og dens Ind-
flydelse paa Gjæringen. Samme Åar, som han var blevet poly-
technist Candidat, ansattes han som Inspecteur ved den poly-
techniske Læreanstalt, og i September tiltraadte han den første
Udenlandsreise for at fortsætte sine Studier i Göttingen,
Gießen, Paris, London og Heidelberg. Det var under sit
Ophold i denne sidste By, at han 1835 modtog Efterretningen
om, at han var blevet udnevnt til Lector i Chemi ved det
chirurgiske Akademi, da Ørsted havde givet Anvisning paa
ham, som den han vidste i Besiddelse af de fornødne chemiske
Kundstaber. Denne Ansættelse har i sin Tid vælt noget Mere
i den medicinske Verden, da Scharling ikke var Student, men
Ingen vil kunne fortælle den unge Studerende i, at han i
Heidelberg modtog en Post, der, uden mindste Medvirking
fra hans Side, var tiltenkt ham i Hjemmet. 1839 erhvervede
han sig imidlertid Kvalifikationen som akademisk Vorger
og disputerede Mai samme Åar for Magistergraden og Året
efter, da det chirurgiske Akademi blev nedlagt eller rettere lagt
ind under Universitetet, blev han September 1840 Lector ved
Københavns Universitet i Chemi med sædeles Hensyn til
Lægevidenskaben. 1842 blev han Professor. Han havde imid-

lertid allerede strax efter sin Udenlandsreise brudt sig andre
Baner. Fra 1837—45 var han Docent i Physik og Chemi
ved Veterinairskolen, og fra 1ste October 1839 var han ud-
nevnt til Lector ved den polytechniske Læreanstalt. Hans
Afskrift for Magistergraden 1839 — om Blæresten —
havde hurtigt vælt fortjent Opmerksomhed og var blevet
oversat baade i England og Amerika, hvor de dicitritiske For-
hold gjorde denne Sygdom mere almindelig og af større Har-
lighed end hos os, og jeg mindes, at Scharling paa Foreles-
ninger har omtalt, at denne hans Afskrift hyppigt benyttes
af engelske og amerikaniske Universitetslærere. Et andet Hoved-
arbeide, som han udgav i denne Tid, er hans Forfølgelse over
Menneskets Kulsyreudannelse 1843, med Fortsættelser 1845 og
1849; ved senere Undersøgelser ere Andre paa det nærmeste
komme til samme Resultat, og man vil ikke let træffe noget
physiologisk Virk angaaende denne Sag, uden at Scharlings
Navn nævnes. Jeg erindrer ogsaa her, at Scharling, naar
han paa Forelesninger lejlighedsvis kom til at berøre dette
Arbeide, har gjort opmærksom paa, at der er taget Hensyn til
det ved Indretningen af flere franske Kaserner. Det var altsaa
selvfølgeligt, at Scharling blev Medlem af Bidenstabernes
Selbstab, hvilket stede 1844, og i dette Selbstabs Skrifter har
han, ligesom ogsaa i Beretningerne over de stændinaviste Natur-
forskeres Moders og andre Steder, nedlagt Beretninger om
adstillinge videnstabelige Arbeider, der hos Bidenstabsmændene
have opnaaet den fortjente Anerkendelse. 1847 var Scharling
bleven Medlem af Bestyrelsen for den polytechniske Læreanstalt,
1853 Ridder af Dannebrog og 1856 Medlem af Consistorium.
1857 udgav han som Indbundetsskrift til Universitetets Re-
formationsfest sine „Bidrag til at oplyse de Forhold, hvorunder
Chemien har været dyret i Danmark“. Det er i disse,
at han blandt Andre paa en smuk Maade, ved sin Anerkendelse
af Ørsted, afbetalter Noget af den store Taknemmelighedsgjeld
han i videnstabelig Henvendelse stod i til ham. Bogen giver et
dygtigt og godt udvært Billede af Chemicens Udvikling her i
Landet, og ender med en fort Bestrivelse af det Universitets-
laboratorium, som paa Scharlings Forfølge og under hans
farlige Tid i den var især med at opføres i et passende
Locale i Ny Vestergade. Det blev færdigt 1858 og her blev
Scharlings hjem og Virkekrebs — her var han lykkelig i sin
Familie, hos sin Hustru, Karen Ørsted, H. C. Ørsted's ældste
Datter, hvem han havde været 1839, og hos sine Born, tre
Døtre og to Sønner, hvoraaf dog den ene allerede døde 1858,
og lykkelig mellem de mange Studerende, der sogte det Labo-
ratorium, hvor han havde stæbt at støtte dem alle de Hjelpe-
midler, som Tiden og Bidenstabben havde tilstillet til Raadighed.

Men opsyldt af Ønsket om at udvære nyttige Kundstaber
og vække Interesse for Naturvidenskaberne ogsaa i større Kredse,
har Scharling tilsig i mange Åar ikke alene fra Tid til an-
den holdt populære Forelesninger i Selvskabet for Naturlærers
Udbredelse og i Industriforeningen, men han styrdes det og-
saa væsentligt, at der i en ildlig Tid flere Åar igennem
aabnedes Publieum Adgang til at blive befjendt med mange
af Nutidens vigtigste Opdagelser paa Naturvidenskabens Om-
raade, idet han sit indrettet de saakaldte „Fremvisninger“ i
Selvskabet for Naturlærers Udbredelse.

Det skal endnu bemerkes, at i 1830 blev, efter Scharlings
Forfølge og under hans ivrige Medvirking, det pharmaceutiske
Undersøkelsesselskab oprettet.

I de sidste Åar er der fra Scharlings Haand kom-
met to smaa Afskrifter, een i Industriforeningens Tidskrift
(Udsigt over Farvekonstens Historie, tre Foredrag i Industri-
foreningen), og et Foredrag, holdt paa det sidste Naturforsker-
möde i Stockholm (Om Alkoholbaserne og disses Forhold til
flere af vores vigtigste Matstoffer og Lægemidler. Stockholm 1861). Dog meddelede han endnu i Juni 1864 i Biden-
stabernes Selbstab Beretning om nogle Forfølge til at omhandle
bl. A. Caffein ved en galvanist Strøms Indvirking. Det
var i det hele en Tanke, han under de sidste Åars Ædelser
stædtig syslede med, ved Hjælp af den galvaniske Strom at
komme til Klærheds om Plantebasernes theoretiiske Sammen-
satning. Han lod forstive Materialier til dette Arbeide, som
stulde være det forstie, han efter sin Hælbredelse vilde tage fat
paa. Men det stulde ikke være saaledes; allerede i længere
Tid havde han været syg og tildeels sengeliggende, men under
helse det smertelige Sygeleie bevarede han en Taalmodighed
og en Mildhed i Sindet, som var aldeles beundringsværdig,
og som gav et smukt Svar til dem, der tidligere oftere havde
faldt ham svag. Endnu ved Sommerferiens Slutning haabede
han i det kommende Semester at kunne varetage sin Gjæring,
og hjemkommen fra Landet foretog han strax sin hjælpe
Gang over til Laboratoriet for at see Localerne øster, men da
han havde seet et Par Vorger, kunde Kræfterne ikke længere slæ-
te til, og Resten maatte opsettes. Den Sygdom, hvorunder
han saaledes havde lidt, havde stædtig antaget større Forhold,
og Scharling, der som øvet Chemiker kunde kontrollere Syg-
dommens Gang, var ingenlunde ubekjendt dermed. Efter et
Besøgelse i Selvskabet for Naturlærers Udbredelse, af-
holdt hjemme i hans Bolig Fredagen den 7de denne Maaned,
havde han bedet et Par Colleger at blive tilbage for at under-
tegne nogle sidste testamentariske Bestemmelser, og den afgjorende
Krisis lod nu heller ikke længe vente paa sig. Natten mellem

Mandag og Tirsdag blev Scharling ramt af et apoplektisk
Anfall, han hjælde ikke længer sin Hjælpe Hustru, og kun et
taaget Billed af de Pligter og Arbeider, han saa ivrigt havde
onslet nu igjen at kunne have taget fat paa, foresøvede ham
i den soporede Tilstand hvori han laa hen, indtil Tirsdag-
aften bragte ham Dødens Fred. Eugen Jølsen.

Ugens Politik.

Den 2de September 1866

Det preussiske Deputeretskammeret har med stor Majoritet
antaget Regjeringens Forfølge angaaende Hertugdommerne
Holstens og Slesvigs Union og samtidigt hermed udtalt
Ønsket om, at Lauenburg, der hidtil er blevet betragtet som
den preussiske Krones sterkeste Ejendom, ligeledes snart maa
blive incorporeret. Den preussiske Regjering har derimod
endnu ikke forestaget noget omstændeligt Strid for at gennemføre
Fredstractatens hemte Artikel, sjældt Østrig, som bekjendt,
kan har affastet sin Ret til Preussen paa den Bestingelse, at
Nordstævnskabne stulde vende tilbage til Danmark, dersom Indbyg-
gerne ved en fri Afstemning udtalte sig deraf. Om og hvor-
vidt Grev Bismarks Sygdom, der fuldstændigt forhinder ham
at deltage i Forretningerne, staaer i Forbindelse med denne
misstænkede Lov, kunne vi ikke have nogen Mening, men
vist er det, at den preussiske Regjering har holdning i denne
Sag har gjort et ubehageligt Indtryk i Frankrig. Til „Hamb.
Nachr.“ skrives saaledes fra Paris, at der endnu ikke er blevet
gjort Forestillinger i Berlin, men de ville sikret ikke udeblive,
naar Preussen ikke snart troffer Foranstaltninger til, at Af-
stemningen kan finde Sted. Og hvis det er sandt, at vor Konge
i disse Dage fra Keiser Napoleon har modtaget en egenhæn-
dig Skrivelse, der sikret har bragt meget vigtige Efterretninger
med Hensyn til det nordstævnske Spørgsmaal, saaledes som
en Correspondent fra København tilmedte „Köln. Zeit.“ den
13de September, er det meget sandsynligt, at denne Skrivelse
indeholder Oplysninger om det franske Cabinets fremtidige
Holdning med Hensyn til et Punkt i Fredstractaten, der sikret
alene er optaget i den efter deis udtrykkelige Forlangende, og
hvis Gjennemforelse det har Ret til at forstørre. Memorial
Diplomatique fører allerede et meget heftigt Sprog og truer
med den meglende Magis Brede, „især da det er vitterligt,
at denne allerede oversor de Danske har betegnet Nordstævnskabnes
Tilbagegivelse som en fuldstyrt Hjendsgjerning.“

I midlertid opbyder det preussiske Parti i Hertug-
dommerne, opmuntret og bestyret af Regjeringen, hele sin
Kraft for at forhindre en Afstemning, hvis Udfald, ifølge
dets egne Udtalelser, ikke kan være tvivlsom. Den ene De-
monstration afslører den anden, og et i Haderslev i denne Uge
afholdt Folkemøde stulde have godtgjort for Verden, at Nord-
stævnerne selv, trods Udtalelserne af den af 47 anseete Mænd
bestaaende Deputation, ikke ønskede en Deling af Slesvig, men
søgte deres fremtidige Lykke i at beherres af Kong Wilhelms
Gendarmer. Folkemødet sammenstrumpedes dog til et af 250
Personer besøgt Festmaaltid, der afholdtes i Borgerforeningen,
medens en dansk Fest, der samtidigt afholdtes i Klubben Hart-
moniens Locale til Øre for den nordstævnske Deputation,
var saa talrigt besøgt, at ikke blot Festalen, men ogsaa de
tilstødende Vorger saavel som Klubbens Gaard og Have
vrimlede af Mennesker. Den Deputationen figer „Freia“, at
den var en saa øgte Repræsentation af Nordstævnskabnes Folk,
„at det, om man vilde have gjort et Udvælg af Befolkningen
netop i den Hensigt at tilvelebringe en saadan, dog ikke vilde
have været muligt at slæffe en bedre.“ Som det mest Cha-
rakteristiske ved denne under Gendarmers Opført af de danske
Nordstævnerne afholdte Fest, maa fremhæves Skalaen for
Kong Wilhelm, hvorom Grev Bismark erholdt Underretning
i følgende til Berlin assendte Telegram: „Flere tusinde Nord-
stævnerne fra Flensborg, Tondre, Bogumkloster, Åbenraa,
Sonderborg og Haderslev Amter, der idag ere forsamlede i
Haderslev, have i dette Døgn bragt Hs. Maj. Kongen et
Leve og bede nu Deres Excellence om, for Hans Majestæt at
fremhævre vor allerunderdanigste Tak for den os i freden i
Progr. tilfakkede frie Afstemning i Nordstævnskab. Vi vore
i dybeste Underdanighed at haabe, at Hans Majestæt allers-
naadigst snarest muligt vil lade Afstemningen foretage.“ Man
maa dog ikke troe, at de af Modpartiet foretage Demonstra-
tioner ere aldeles betydningslose, sjældt man ikke blot i Nord-
stævnskab og Danmark, men ogsaa i hele Sydsland meget godt
veed, hvad det er for et Massineri, der saaledes sættes i Be-
vegelse. De ere alene beregnede paa at vildlede den offent-
lige Mening i det øvrige Europa, og denne Hensigt opnaaes
kun alfor godt. Vaade „La France“ og „Le Nord“ lade sig
saaledes tilskrive fra Haderslev den 16de September: „En
meget talrig Forsamling af Indbyggere fra hele Nordstævnskab
har udtalt sig med stor Styrke mod enhver Deling af Sles-
vig og for en fuldstændig Forening med Preussen. Talere
fra den allernordligste Grendse have i det danske Sprog er-
størret sig imod enhver Deling.“ De ovennævnte velredigerede og
upartiske Blad optage denne Udtalelse uden nogensomheds
Bemærkning, sjældt dog ligger saa nærlig, at Preussens
aabenhærente Ulyst til at lade Afstemningen foretage staaer i den

øest stærende Modstæring til den Stilspring af Stemningen, som de formude Plads i deres Spalter. Men er herved Intet at gjøre? Vi have tidligere begaet og bittent maatte angre den Heil, at vi lade slige Paastande henstaae uimodsigte, og vi gjore os nu skyldige i den samme Heil. Selo de megestigste Lande soge dog at paavirke den offentlige Mening, og netop i disse Dage see vi den bekjendte Historiestriver Sybel imodegaae en for Preussen ugunstig Fremstilling af de Begivenheder, der have fort til det tydste Korbunds Oploesning. Hos os sjender man slige Udtalelser ringe Optraeksonhed; paa en enkelt hederlig Undtagelse nær have vore Diplomater stedse fundet det under deres Værdighed at drage Omsorg for, at Bildsfaelser angaaende Danmarks Unliggender berigtigedes i den udenlandste Presse, og ligeoverfor Privatmænds Bestrebelsler i denne Reiting, optræde de enten ligegyldige eller suuremulende. De enkelte Politikere, der paa egen Haand have sogt at aabne sig Adgang til den udenlandste Presse — et Foretagende, der er langt vanstelligere, end man i Almindelighed troer — nyde ogsaa kun sjeldent den Understøttelse, som de burde kunne gjøre Fordring paa. Det er ikke engang uden Exempel, at deres Bestrebelsler misfunkeliggjores, sjondt det dog er klart, at deres Anseelse sovelles og deres Virksomhed lammes ved slige Angreb i deres eget Fædreland.

I Ministeriet er ifolge „Dep. X.“ foregaet den horandring, at Contreadmiral C. E. van Dokum er udnevnt til Marineminister i afdøde Drøgscapitain H. S. Groves Sted. Haabet om at see Styrelsen af vojt Land- og Søværn nedlagt i een Civilmands dygtige og kraftige haand, hvorom der saaletænge har været tal, er saaledes ikke gaaet i Opsyldelse.

Ugens vigtigste politiske Begivenhed, der saagodtsom udelukkende har fænglet Opmærksomheden, er den franske Udenrigsministers med saa stor Utaalmodighed inmodeste Rundstrivese til Frankrigs diplomatise Agenter i Udlændet, som den 17de September er blevne offentliggjort i „Moniteur“. Den os her indrommede, meget begrenede Plads tilstede ikke Optagelsen af dette vidløftige Aetstykke, om hvilket man har sagt, at det mere ligner en Journalartikel, beregnet paa at berolige den offentlige Mening, end en fra et Udenrigsministerium udgaact Depeche. Rundstrivesen er, som man havde forudseet, aflatet i en fredelig Form, sjældt enkelte Udtryk meget godt kunne fortolkes saaledes, at de indeholde en Truds, der dog ikke skal udføres i den nærmeste Fremtid. De i Sydsland forealdne Begivenheder betragtes fra et for Frankrig gunstigt Synspunkt. Oplosningen af de nordlige Magters Coalition og den Seir, som den franske Politiks Principer har vundet, ere i La Valettes Dine moralste Erobringer, der vigeligt opvæie Forstyrrelsen af den territoriale Ligevægt, der var Karsag til Krigen i 1866. Sydslands Uafhængighed er sikret, og Frankrig kan ikke med Skinsyge se Nationalitetsprincipet, som det represeenterer og forsvarer, vinde en afgjørende Seir; ved at følge Frankrigs Exempel har Sydsland nærmest sig det. Paa den anden Side nærme Ideerne, Principerne og Interesserne ogsaa Frankrig til Italien. Østrig er heller ikke mere adskilt fra Frankrig ved nogen sjældlig Interesse. Sydsland, Østrig og Italien ere nu ikke mere bundne af en mod Frankrig sjældlig Fortid, men ledes for Fremtiden af Grundsetninger, hvortil denne Magt ogsaa bekjender sig, og af en Higen efter Fremstridt, der danner et fredeligt Bånd mellem de nyere Statsamfund. Ved at betragte de Nationer, der nys have betrædt en ny Bane, som hænder istedetfor som Forbundsfæller, vilde man paa en heist besynderlig Maade lade Fremtiden bode for Forbundens Synder. Af en flig Bestaffenhed er den franske Ministers Venisjørelse. Rundstrivesens Conclusion danner dog en temmelig aabnebar Modstæning til den øvrige Deel af dette Aetstykke. Man forbausés ved at see Planen til en militair Reorganisation fremgaae af disse fredelige Forudsætninger. „Resultaterne af den sidste Krig,” siger La Valette, godtgjor Nodvendigheden af uopholdelig at udvile vor militaire Organisation for at forsøre vore Enemærker.“ Er dette det logiske Resultat af de tre næglinger Forbundsfællers Enhvervelse, som Udenrigsministeren saa sterkt betoner i den første Deel af sin Skrivelse? spørger „Le Nord.“ Og er det ikke besynderligt, at Ministeren, efterat have bevist, at Frankrig for Fremtiden kun er omgivet af Werner, fremhæver Nodvendigheden af at organisere Armeen for at forsøre det franske Territorium? Rundstrivesen tilhøier, at denne Reorganisation ikke er truende for Nogen, en Forfikking, der især synes at være henvendt til Preussen.

La Valette mener endelig, at den politiske Horizont er
reoen og klar, og at Europa træder ind i en varig Freds-
periode. Det orientaliske Spørgsmål synes altid ikke at
vække nogen Bekymring hos den franske Regering. Det lader
dog ikke til, at den øvrige Verden deler denne Sikkerhed, som
Bebudelsen af de militaire foranstaltninger i den opsigts-

Negteringsbladene lovrige naturligvis i høie Toner
Keiserens Bisdom, som her atter har aabenbaret sig og
sikret Frankrig Fredens Belsignelse, medens dog det officieuze
"Le Pays" ikke er saa ganske fredelig, da det i den Uttring:
"Frankrig ønsker kun saadanne Territorialforandringer, der
skrør deits indre Sammenheng," seer en Hentydning til, at

Frankrig virkelig ønsker saadanne forandringer eller med andre Ord Besiddelsen af Belgien og den franske Deel af Schweiz. Medens Allianceen med England aldeles ikke mindes, betragtes hentydningen til Ruslands og Amerikas kæmpemæssige Udvilning som et Bewis paa, at Keiseren med Misfornøjelse betragter det venstabelige Forhold, der har udviklet sig mellem disse to Stater og der har beveget Rusland til at understøtte Amerikas Forøg paa at vinde fast hold i Middelhavet. Det Blad, der udtaler sig stærkest mod La Valettes Rundstrivelse, er »La Liberté«. »Enten have vi mistet al logist Sands«, siger dette Blad, »eller ogsaa maaatte Conclusionen af en slig Fremstilling kunne indbefattes i de to Ord: Afsvæbning og europæisk Enighed. Hvorfor skulde vel Frankrig ogsaa paabyrde sig ødeleggende Russninger, hvis det ikke tænker paa territoriale Udvilser? Krigspolitiken, Hæderens Politik, Crobringspolitiken vil altid finde tilhængere i Frankrig. Lad Regjeringen føre os til Sejr, og vi følge. Men der gives en Politik, som Frankrig aldrig vil kunne forståe; det er den Politik, der paalægger os Krigens Byrder uden at attræae Hærdelene, den bevaabnede Freds Politik. Kunne I og ville I lade os vinde Her og Anseelse, velan — men lader os i saa Hald ikke tale om Moderation og Uegennytthighed. Lader os sige oprigtigt, at Traataterne af 1815 endnu ikke ere sonderrevne, lader os sige, at de først ville være sonderrevne den Dag, paa hvilken Frankrig er kommet i Besiddelse af sine gamle Grænser. Lader os ikke spilde Tiden med intetgående Tale; lader os ikke sluttet Handelstractater, som sammenfiltre Interesserne og faaledes forhindre enhver Kraftudvikling. Lader os ruste os til Tænderne, opstille den talrigste Armee, anslasse os de bedste Geværer og gjøre Ende paa Sagen. Vi forlange Hæderen med dens Farer og dens Hæde, eller Velfand med dens Folger. Det fordre vi, men vil Ministeren det? Desværre nei. Den franske Politik, faaledes som den fremstilles af ham, kan forslares paa følgende Maade. Vi maae lyfonstre os til de nys forefaldne Begivenheder, thi de styrke os mere, end de svekkte os. Ingen truer os, og vi ville heller ikke tru Nogen; allsaar er den nærværende Fred en varig Fred. Som Folge heraf have vi kun Et at gjøre, nemlig at ruste os til Tænderne og udvile hele vor militaire Styke. Vi tilstaa i al Hdmighed, at vi ikke kunne folge denne Tankegang.“

Rønget af Holland har aabnet Generalforsamlingen i Haag den 16de September. I Throntalen siger Kongen: Trods den Krig, der har raset saa nær ved vore Grænser, har Landet stedse mydt Fredens Belsignelser. Vor Forhold til de fremmede Magter har væbblevet at være verståeligt. Hvor glædelig denne Stilling er, bør vor nationale Tilværelse dog næst Guds Bisind sege sin fornemste Stotte i sig selv. Derfor har jeg med stor Tilfredshed i Oprettelsen af frivillige Corpser set et Bevis paa den Aand, der rører sig i Nationen.

Literature.

— „Nordisk Tidskrift for Politik, Ekonomi och Litteratur, utgivne af G. R. Hamilton, er fortsat med et Dobbelt-
hefte for Juni og Juli, indeholdende: „Traf af Nordens
industrielle Udvikling i det 18de Aarhundrede“ af G. Rosenberg; „Personlighetsgrundsatens tillämpning vid val af
folkombud“ af G. R. Hamilton; „Om danske Mosefund
fra den ældre Jernalder“ af Conr. Engelhardt; „Folke-
højskolen“ af Fredre Bojsen; „Hvorpaa står de nordiske Mi-
gger grunde sit Bærn?“ af Frederik Bajer; Anmälningar;
Litteratursöversigt; Politisk Månadsöversigt (Bref från Kö-
penhamn, Göteborg, Stockholm och Christiania). Vi frem-
hæve heraf den Hamiltonske Artikel, der gjør Nede for og
tildeels anbefaler en Valgmaade efter de Principer, som An-
dræ hos os har indført, og som Engleteren Thom. Hare
senere har udviklet; Misfornøjelsen med despotiske Majoritets-
valg og Hensynet til forholdsæssig store Minoriteter, samt
Iden om hvort Individts statsborgerlige Ret som Valger og
Stemmegivende: Alt tjener i lige Grad til at anbefale en
Valgmaade af hin „proportionalis“ Art, i alt Fald paa risse
Omraader. Høremmelig i de svenske (og norske) Communal-
valg maatte ei saaddant System gjøre god Tyldest. — Og
saa Engelhardts lille Afhandling vil leses med Mytte og
Fornøjelse, saavel som det øvrige Indhold, maasee Bajers
Artikel undtagen. I Henhold til vor Anfe forleden om Ret-
skrivningen i dette Tidskrift skulle vi bemærke, at der i nær-
værende Hefte gjores Undskyldning for Correcturen; imidlertid
er Bogstaveringsprincipet, ogsaa uden Hensyn til tilfældig
Trykfejl, lige misligt.

Const.

Af N. M. Mandelgren, hvis Biographi og Portraet
vi leverede i vort Nr. 362, er i Stockholm begyndt at ud-
gives: "Samlingar til svenska Konst- och Odlings-Historien.
Første Høfte indeholder fem Ufsnit med Tegn: Altar-

kläde från 1300-talet. — Drägter från första kristna tiden. — Målningar i Wreda kyrka, 1759. — Stensö borg. — Korstolar och trädbild i Dalby kyrka, 1520. Subskriptionen på Bæret er bindende for fem Åar med 5 Rdl. aarligten, for hvilke Subskribenterne erhælde mindst to Hester.

H. ds. Maj. Enkedronningens Asyl i Rigensgade.

Den 15de Juli ifjor, Hælfhundredaarsdagen efter at hendes Majestæt Enkedronningen kom til København, som den da-værende Thronavvings, senere Kong Christian VIII's, Gemal-inde, lagdes Grundstenen til det nye Caroline-Amalias Asyl paa hjørnet af Rigensgade og Tulpangade.

Fra Kongdommen af folte Hedes Majestæt en stærk Tilboielighed til at bestætte sig ned smaa Børn, forenet med sørgne Gaver til at glæde og hysseleste dem; denne Tilboielighed har bevaret og udviklet sig gjenem hedes Liv, og bevirkede tilsigemed en tidligt udviklet Træng til i Sandhed at være virksom, at Hds. Maj. i Året 1829 begyndte at samle nogle fattige Smaabørn under en hjertlig Asylmoders Veiledning og umiddelbare Optsyn, i en Bagbygning i Kronprincsessegade, og her tilbragte hun mange af Ugens formid-dage og tidlige Morgenstimer. Mange ville endnu mindes hvilken Forbauselse dette vakte; thi paa den Tid var det meget usædvanligt, at kongelige Personer lode sig see udenfor deres Slotte, undtagen i højdelige Optog, og selvfolgelig gik Hof-fets fornemme Damer og deresster anseete Borgeres familier ufortrødent i samme Spor.

Enkedronningen sollte snart, at en Skole var en nødvendig Betingelse, naar den gode Begyndelse, der gjordes i den spede Barnealder, skulle have fremgang. Haa Jar efter oprettedes derfor Højstolen for Piger og Drenge, og denne har i mange Jar været paa Vestervold i Kongens Mølle, men maatte senere flyttes til et mindre becilegt Sted udenfor Østerport. Disse twende Opdragelsesanstalter stylde udelukkende Enkedronningen deres Tilværelse; hun har af sin egen Kasse beslægt de meget betydelige Udgifter til begge.

De Smaa i Asylet lere kun meget lidt, den mestte Tid gaaer med at venne dem til Orden og Reenlighed. I det syvende Aar gaae de sedvanligvis over til Stolen; her undersøges de i de samme Æg, der i Almindelighed leres i Almueskolerne, men paa en anden Maade og i en anden Land. Lærere og Lærerinder fortælle og spørge, Børnene lytte og svare; det er en Selvfølge, at de Uopmærksomme og Dovne ikke lære ret meget; men om den Lærdom, der kun hamres ind i Hukommelsen, et til nogen viekelig Nytte, er et Spørgsmaal, som det turde blive for vildsloftigt at droste her. At Enkedronningens Skole har frembragt mange gode, stikkelige og dygtige Mennesker, der med Taknemmelighed mindes deres Skoletid og intet Bedre onste, end at deres Born maae faae samme hjerlige, gudfrygtige Opdragelse, som har været deres Stolte i Livet og vel mangen Gang deres Frelse i Christelser, derom vidner, at mange Ældre onste Adgang til Skolen end den kan rumme. Enkedronningens Skoler have ikke alene først vaadt Bevidstheden om, hvad en fri, dansk, christelig Uddispling har at betyde for hele Livet; men ved det første Asyl ere ogsaa alle de andre kaldte tilive.

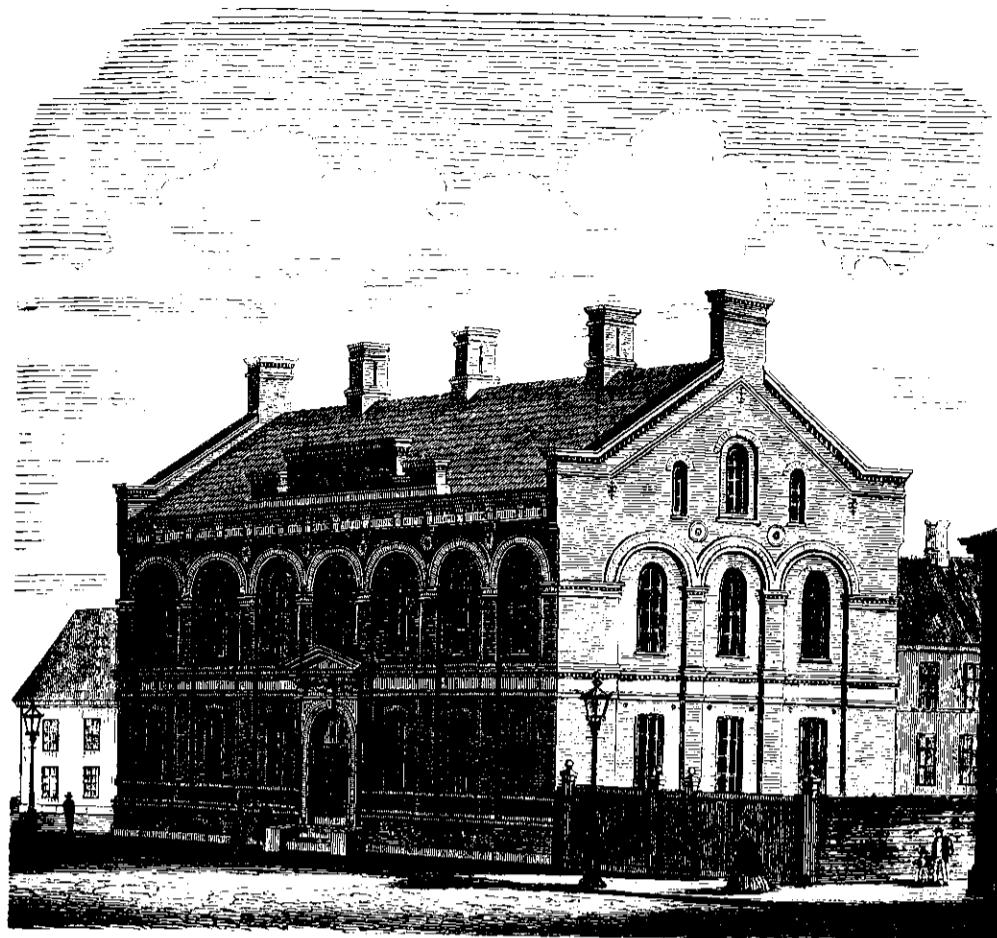
I Sandhed, det havde været en Sorg for alle, som hende disse Stoler og have lært at flatté deres Verdi og Betydning, dersom man havde maattet lufte dem, naar engang den høie Stifterindes Virksomhed var sluttet iblandt os.

Ønsket om at bidrage til det gode Verks fremtidige Be-
staaen bevegede endeel Damer til at træde sammen i en Co-
mittee, for at indsamle Bidrag i dette Niemed. Denne Ind-
samling har haaret Frugt, og ved de saaledes tilveiebragte
Midler er den nye Asylbygning opført, efter Architekt Sib-
berns Tegning og under Banldirecteur Tietgens Ledelse. I
Stuetagen er det egentlige Asyl, paa første Sal et Stolen,
og paa Kvæften er der, efter Enkedronningens Forslag, ind-
rettet et „Ejenerstige-Hjem“, hvor sex unge Piger efter Con-
firmationen kunne lære den sædvanlige Pigegjøring og hvor-
fra de kunne gaae ud, stikkede til at paataage sig ordinellige
Tjenester. — Bygningen udmarket sig i det Helse ved lyse og
rummelige Værelser, en hensigtsmæssig Benytelse af det indre
Rum, og en heldig Beliggenhed nævnd Bolden.

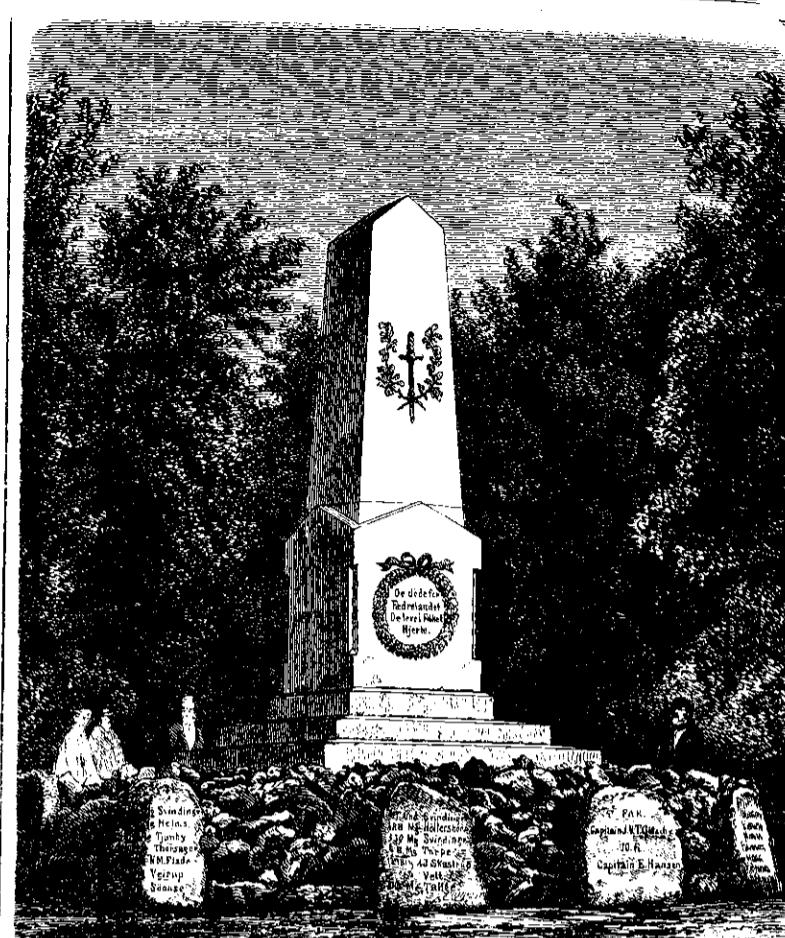
Indiøerne fandt Sted den 31te f. M. og overværedes af Hennes Majestæt Enkedronningen, Damecomiteen og mange Andre, som interessere sig for Asyløsenet. Høitideligheden aabnedes med en Tale af Bisstop Grundtvig, der lyfte Fred og Besignelse over den nye Bygning og den Gjerning, som der skulde udføres, til Gavn for den opvogende Slegt. Deraf talte Pastor Nordam og Overpræsident Bræstrup, og til Slutning tæskede Hennes Majestæt selv dybt rort alle Dem, som paa hennes Livs Aften havde beredet hende den store Glæde, at oplyde et Ønske, hun længe havde næret, ved at sjenke det af hende stiftede Asyl med tilhørende Asylpigstole en i alle Henseender hensigtsmæssig og passende Bygning.

Mindesmætte i Horsens over faldne Krigere.

Nærsdagen før Kampen ved Mysunde blev i Horsens, ifølge Byens Avis, mindet paa en særdeles smuk Maade ved

Hds. Maj. Enkedronningens Børneasyl i Rigensgade.

Mindesmærke over de paa Horsens Kirkegaard begravne Krigere.

Afløringen af et Mindesmærke over de paa Horsens Kirkegaard begravne Krigere. En Bestprocesion paa henvendt 2000 Deeltagere samledes Kl. 12 paa Raadhuustorvet og bevoegde sig gennem de festligt smykkede Gader til Kirkegaarden, hvor den ordnede sig i en Halvkreds om Graahsien med Mindesmærket. Herrer og Damer af Haandverkersangforeningen affang nu „Bon for Danmark“, hvorefter Byens Præst, Pastor Bang, holdt Indvielvestalen. Efter den faldt Sletet, og der gaves en Salut af ni Kanonstud og tre Geværsalver, hvorefter unge Damer bekransede de Mindestene, der bære de afdøde Krigeres Navne. Derefter

holdtes flere Taler; Processionen vendte saa efter tilbage til Raadstuetorvet og oploste sig der.

Mindesmærket, der er forfærdiget af Steenhugger Hense af Horsens, efter Civilingenieur Clausens Tegning, er førstesmukt og ligger heldigt, saa at det gjør et imponerende Indtryk paa Besucher. Det er omkring sexten fod højt og hviler paa en Jordforhøsing, bedækket med utilhugne Stene, og omkranset af tolv opreiste Mindestene, med Navnene paa de Krigere, der hvile under Graahsine, samt paa to Officerer, Capitainerne Gøszche af Artilleriet og G. B. M. Hansen af Infanteriet, hvis Grave dog findes paa et andet

Sted paa Kirkegaarden. Paa Søkkelen Højside ses følgende Indskrift:

„De døde for Fædrelandet,
De leve i Follets Hjerte.“

Paa Bagfoden læses Kongens Valgsprog: „For Øre og Ret“, og paa de andre Sider År stallene 1848–49–50 og 1864. Ovenpaa Søkkelen hviler Obelisken; begge ere Granitblokke, og fortil ses de eneste Prydelser, som Obelisken bærer, nemlig to forslagte, førstesmukte udformte Eggegrenne og et Sværd.

Musikalisk Gaade.

Hvilken Toneart har de Nykker,
At den ved at vendes om
Meget let kan slæes ifsykker,
Naar mod den et Steenkast kom?
el. r

Oplæsning paa Gaaden i Nr. 364:

Bark — Birf.

Opløft af: Commeriegeren Chr. Nees i Næstved, den ufortradne Gugge-
mand i Bark, Ingeborg med de chinesiske Dine, Landmand Ølsen, Nicolai,
Balsbæk i Øb.
Opløft paa Vers af: Fætter Biggo, Nimer i Næstved.

Døde.

Grev Murawieff, russisk General, † 11 Septbr. i St. Petersborg.
Fritz Beckmann, under Comiter ved Burgtheatret i Wien, † den
7 Septbr., 63 Aar.

Nye Subskriptioner.

1. Oehlenschlägers udvalgte Digterværker, i et Bind eller 8 maanedlige Hester à 48 Sk.
2. H. C. Ørstedts Skrifter, i 9 maanedlige Bind à 1 Rd.
3. Goldschmidts „Hjemløs“, i 18 ugentlige Hester à 16 Sk.
4. Beckers Verdenshistorie, i 16 maanedlige Bind. I.—XIV. à 1 Rd. 8 Sk. Bindet, XV. 1 Rd. 72 Sk., XVI. 2 Rd. 24 Sk., Generalregister til hele Værket 1 Rd.
- Subskriptionsplaner kunne gratis afhentes i alle Boglader, hvor man kan tegne sig for eet eller flere af Værkerne. Paategnede Planer bedes snarest tilstillede Forlæggeren Andr. Fred. Høst, Gothersgade Nr. 49.

Hos Undertegnede er udkommet:

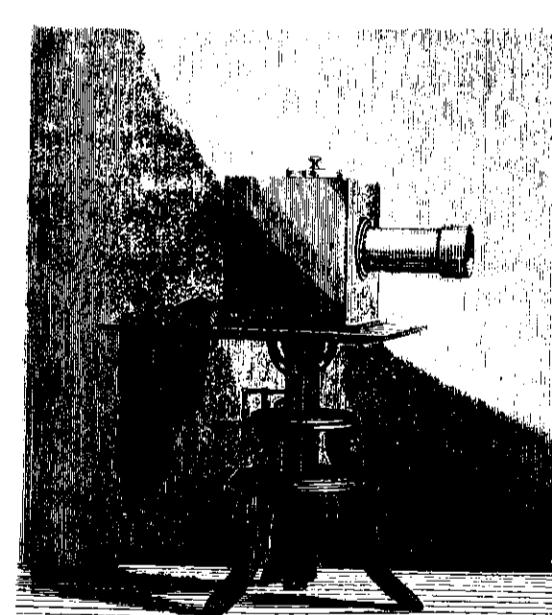
Generalkort over Nørrejylland

af Oberstlieutenant J. H. Mansa.

To Blad 2 Rd.

Oplæbbede paa Lærred i eet Bind 3 Rd.; i to Bind 3 Rd. 16 Sk.
Faæs i alle Boglader og hos

G. E. C. Gad,
Vimmelskaftet Nr. 32.

Pet. Chr. Koch's
store og lyse photographiske Værksted
i København, (Vesterbro 43),
anbefales fortsat til Udførelse af alt Vedkommende, navnlig
Visitkort (fra 1 Rd. til 4 Rd. pr. Dusin), store Portrætter i
Rammer fra 2 Rd. og høiere, Stereoskop-Portrætter, Grupper
(af Børn eller Ældre), Miniatur Arbeide, Transparentbilleder,
Billeder i Anilinsfarver, Tryllebilleder, Copier af ældre Portrætter eller disses Restauration o. s. v.

Verdens-Barometret	
Bondon	18 Septbr. 3 v. Et. Contoir . . . 89 3/4.
Paris	— " Rentes . . . 69. 25.
Wien	— " Metalliques . 58. 80.
Berlin	18 — 31/2 " Staats-S. 83 1/2.
København	21 — 4 " Rgl. Obligat. 86 1/2.

Kakkelovnskul.

Hermann Borries.

Kakkelovnskul af udmarket Qualitet sælges fra Wilders Plads à 10 Mk. pr. Td. frit på Vogn og 12 Mk. pr. Td. frit tilkjørt og opbaarne i Huset

Wales Kul, som give meget stærk Varme, ere meget rene og give ingen Røg, men forlange stærk Træk. leveres til 12 Mk. og 14 Mk. pr. Td.

Iovenstaende Priser ere alle Omkostninger indbefattede. Indtil 15de Novbr. modtages skriftlig Requisition over Forudbestillingen for Vinterforbruget til ovenstaende Priser.

Kulpladsen anvises fra de respective Færgestede i Havnen samt af Hr. Jacobsen på Wilders Plads hvor Udleveringssedler erholdes saavel som på Contoiret i Store Amaliegade Nr. 35, 2den Sal.

Hos Undertegnede modtages Subscription paa:

A. M. Mandelgren,

Samlingar till svenska Konst-
och Odlings-Historien.

Udkommer i Løbet af 5 Aar med 2 Hester à 2 Rd.
48 Sk. aarlig. 1ste Heste forefindes hos

G. E. C. Gad,
Vimmelskaftet Nr. 32.

Paa Schønemanns Forlag i Nyborg er udkommen og
faæs hos Undertegnede:

Sange for

de danske Skytteforeninger,

samlede af Johan Speyer, udgivne af Svendborg Amts
Skytteforening. 2det Oplag. Pris indb. 28 Sk.; elegant
indb. 40 Sk.

Wilhelm Priors Boghandel,
48. St. Kjøbmagergade, ved Porcellainsfabriken.

Udgivet af Forlagsbureauet i Kjøbenhavn.